

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๔
เมษายน ๒๕๕๖

สารบัญ

๑

สิทธิมนุษยชน : รากฐาน
การศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

๒

มุมมอง

๒

กสม. ลงพื้นที่เฝ้าระวัง
การละเมิดสิทธิมนุษยชน
ในการตรวจเลือก
ทหารกองเกิน

๓

กสม. เสริมสร้างความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ
มนุษยชนในกระบวนการ
ยุติธรรมให้แก่เครือข่าย
ผู้นำชุมชนและผู้นำท้องถิ่น

๔

กิจกรรม

๕

นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน...
ชีวิตที่ต้องได้รับ
ความคุ้มครอง

๖

กสม. ส่งเสริมยุทธศาสตร์
ของเครือข่าย
ผู้หญิงชายแดนใต้

๗

กสม. เห็นควรให้บรรษัท
เชิงสังคมเพื่อลดอคติ
ต่อผู้ต้องขังหญิง

สิทธิมนุษยชน : รากฐานการศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นายไพฑูรย์ วราหะไพฑูรย์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นายชาติชาย สุธงศาภิรม เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ร่วมมือกับผู้บริหารและบุคลากรด้านการศึกษากักตวงกระทรวงศึกษาธิการ และเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงในจังหวัดนราธิวาส จัดโครงการสัมมนาเพื่อให้ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน เรื่อง สิทธิมนุษยชน : รากฐานการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ณ โรงแรมมิพรีแยล จังหวัดนราธิวาส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรด้านการศึกษา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงจังหวัดนราธิวาส ได้เข้าใจบทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเป็นการสร้างเครือข่ายในการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ กับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์ ได้กล่าวถึงกลไกการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับนานาชาติ และการทำงานของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council : HRC) ซึ่งมีกลไกในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับนานาชาติ ทั้งการรับฟังรายงานสิทธิมนุษยชนจากข้าหลวงใหญ่แห่งสหประชาชาติ และมีข้อมติเพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กระบวนการพิเศษ (Special Procedures) ซึ่งเป็นการติดตามสอดส่องและรายงานการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงสถานการณ์สิทธิมนุษยชนรายประเทศ กระบวนการพิจารณาข้อร้องเรียน (Complaint Procedures) ในกรณีมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นรุนแรงและต่อเนื่อง และการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศ (Universal Periodic Review - UPR) ซึ่งประเทศไทยในฐานะสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ก็ต้องอยู่ในขั้นตอนเหล่านี้ด้วย

จากนั้น นายไพฑูรย์ วราหะไพฑูรย์ ได้กล่าวถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และความสำคัญของการทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีจิตสำนึกในการเคารพสิทธิมนุษยชนระหว่างกัน และได้กล่าวถึงกรอบการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการทำความเข้าใจกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการเสนอข้อกฎหมายและการเปลี่ยนแปลงนโยบาย เพื่อให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นสิทธิของประชาชนทุกคน

ภายหลังเสร็จสิ้นการสัมมนา ผู้เข้าร่วมการสัมมนาดำเนินการสนทนาประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน และกล่าวว่าควรมีโครงการให้ความรู้แก่ประชาชนและกลุ่มอื่น ๆ ในพื้นที่ด้วย หากประชาชนมีความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน ก็จะเกิดการระมัดระวังและไม่เกิดการละเมิดสิทธิบุคคลอื่น และควรมีการนำเอาแนวคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย

มุมมองสิทธิฉบับเดือนเมษายน ๒๕๕๖ นี้

ได้นำเสนอกิจกรรมการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในจังหวัดนราธิวาส โดย ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมนายชาติชาย สุธธิกลม เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จัดการสัมมนา เรื่อง สิทธิมนุษยชน : รากฐานการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้บริหารและบุคลากรด้านการศึกษา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงจังหวัดนราธิวาสให้เกิดความเข้าใจในบทบาทของ กสม. ทั้งในประเทศและในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายในการทำงานเชิงยุทธศาสตร์กับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้

นอกจากนี้ กสม. ยังได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์และวางแผนปฏิบัติการเครือข่ายสตรีชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้เครือข่ายสตรี ครอบครัว และชุมชนชายแดนภาคใต้เข้มแข็ง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงและความเป็นธรรม ซึ่งผู้อ่านสามารถติดตามรายละเอียดได้ในมุมมองสิทธิฉบับนี้

ประเด็นที่ กสม. ให้ความสำคัญและสนใจอย่างต่อเนื่องมาตลอด ได้แก่ การส่งเสริม ปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของกลุ่มหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะในช่วงเดือนเมษายนนี้ นายแพทย์แท้จริง ศิริพานิช กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ลงพื้นที่เฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชนในการตรวจเลือกทหารกองเกิน ซึ่งท่านผู้อ่านสามารถติดตามผลของการลงพื้นที่ดังกล่าวได้ในเล่ม

พลตำรวจเอกวันชัย ศรีนวนนัต กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กำหนดการจัดทำโครงการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการเข้าถึงสิทธิในกระบวนการยุติธรรม โดยถือเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญยิ่ง โดยกำหนดเป้าหมายที่จะดำเนินการโครงการให้ครบทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวถือเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของ กสม.

สุดท้าย กสม. โดยคณะกรรมการสื่อสารสิทธิมนุษยชน ได้จัดเวทีสาธารณะ เรื่อง “นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน... ชีวิตที่ต้องได้รับการคุ้มครอง” ในเวทีเดียวกันได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อนำไปสังเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและขับเคลื่อนให้เกิดกลไกการคุ้มครองผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนอย่างเป็นผลต่อไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๔
เมษายน ๒๕๕๖

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์
กรรมการ : นายแท้จริง ศิริพานิช
นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชร
นายปริญญา ศิริสารการ
นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์
พลตำรวจเอก วันชัย ศรีนวนนัต
นางวิสา เบ็ญจมนโน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ : นายชาติชาย สุธธิกลม
รองเลขาธิการ : นายชรรค์ชัย คงเสน่ห์
: นายวิรัช วิวัชรวิทย์
: นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ

“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วน หรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล ขอเชิญผู้สนใจส่งความคิดเห็นและบทความเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับการพิจารณาถึงพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความ เพื่อความเหมาะสมในการจัดพิมพ์

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

กสม. ลงพื้นที่เฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชนในการตรวจเลือกทหารกองเกิน

เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖ คณะอนุกรรมการด้านสิทธิผู้สูงอายุ ผู้พิการ บุคคลหลากหลายทางเพศและการสาธารณสุขร่วมกับเครือข่ายเพื่อนกะเทยไทย ลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์และเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชนในการตรวจเลือกทหารกองเกินสำหรับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ณ วัดโกมพุทธจรังสี เขตทวีวัฒนา และหอประชุมโรงเรียนวัดศาลวัน ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๗๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๗๙ ซึ่งมีการกำหนดหลักเกณฑ์ความไม่สมบูรณ์ในร่างกายคนจำพวกประเภทที่ ๒ ของคนที่ได้เข้ารับการตรวจเลือก ๔ จำพวก ในการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารในกองประจำการเพิ่มเติม โดยกำหนด

ให้ผู้มีภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด (Gender Identity Disorder) เป็นคนจำพวกที่ ๒ ทำให้มีผลต่อการตรวจเลือกทหาร โดยระบุ ในใบ สด. ๔๓ ว่า “ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด” ให้กับผู้ที่เข้ารับการคัดเลือกที่มีสภาพร่างกายและจิตใจเป็นหญิง ซึ่งมีผลบังคับใช้ในการตรวจเลือกทหารกองเกินประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ นี้เป็นปีแรก ในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๖ นายแพทย์แท้จริง ศิริพานิช กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานอนุกรรมการด้านสิทธิผู้สูงอายุ ผู้พิการ บุคคลหลากหลายทางเพศ และการสาธารณสุข ลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์และเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชนในการตรวจเลือก ทหารกองเกินสำหรับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ณ โรงเรียนสุเหร่าดอนสะแก ซอยลาดพร้าว ๙๖ และให้สัมภาษณ์ในการตรวจเลือกทหารกองเกิน ว่ามีการแบ่งเขตพื้นที่การให้บริการตรวจสุขภาพจิตทหารกองเกินที่มีสภาพ

ร่างกายและจิตใจเป็นหญิง โดยมีสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ โรงพยาบาลศรีธัญญา และสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยาซึ่งจะเป็นผู้ออกหนังสือรับรองให้กับผู้ที่มีภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด เพื่อเป็นหลักฐานสามารถนำมาประกอบการตรวจวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจเลือกได้

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงการตรวจเลือกทหารในครั้งนี้ว่า จากการลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์และเฝ้าระวังในครั้งนี้ มีการจัดสถานที่เฉพาะสำหรับตรวจร่างกายให้กับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศหรือการจัดสถานที่แยกออกมาจากผู้ชายซึ่งเป็นเรื่องที่ดี และมองว่าในอดีตที่บุคคลหลากหลายทางเพศที่ต้องมาถอดเสื้อโชว์ ถือเป็นการไม่ให้เกียรติกัน เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เนื่องจากเป็นการบังคับใช้กฎหมายนี้เป็นปีแรกทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงต้องช่วยกันสังเกตการณ์และประเมินปัญหาหรือข้อขัดข้องเพื่อแก้ไขในปีต่อไป

กสม. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม

ให้แก่เครือข่ายผู้นำชุมชนและผู้นำท้องถิ่น

เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมทับทิม ๒ โรงแรมสุนีย์แกรนด์ จังหวัดอุบลราชธานี คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกับ จังหวัดอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จัดสัมมนา เรื่อง “การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมให้แก่เครือข่ายผู้นำชุมชนและผู้นำท้องถิ่น จังหวัดอุบลราชธานี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และเสริมสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม และเพื่อสร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งส่งเสริมการเคารพและการปกป้องสิทธิมนุษยชน พร้อมกับการเสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นและภาคประชาชน เพื่อนำไปเผยแพร่สู่ประชาชนในชุมชนของตนเอง มีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้นำชุมชน นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สื่อมวลชน จำนวนรวมทั้งสิ้น ๒๕๐ คน

วิทยากรร่วมอภิปรายประกอบด้วย **รศ.ดร.ประธาน วัฒนวานิชย์** รองประธาน

อนุกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านสิทธิในกระบวนการยุติธรรม **นายพิทยา จินาวัฒน์** อดีตอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ **ศ.พ.ต.อ. (พิเศษ) ดร.จักรพงษ์ วิวัฒน์วานิช** คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และ **นายสุกรี เกษอมรวัฒนา** อัยการจังหวัด (สคช.) สำนักงานอัยการจังหวัดอุบลราชธานี ดำเนินการอภิปรายโดย **นายขรรค์เพชร ชายทวีป** คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

นายสุทธินันท์ บุญมี รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี รักษาการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า การจัดสัมมนาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อผู้นำชุมชนและผู้นำท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิด้านต่าง ๆ ของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม สร้างเครือข่ายทั้งภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ภาครัฐและเอกชน ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมการเคารพสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย รวมทั้งนำไปถ่ายทอดแนะนำให้สมาชิกในชุมชน และท้องถิ่นได้ทราบถึงสิทธิของตนเอง

และผู้อื่น อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสังคมและชุมชน

พลตำรวจเอก วันชัย ศรีนวลนัต กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและประธานอนุกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กล่าวว่า สิทธิมนุษยชนมีหลายมิติที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของมนุษย์ สิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมจะเกี่ยวข้องกับประชาชนในการดำเนินชีวิตประจำวัน เมื่อผู้เข้าร่วมสัมมนานำความรู้ความเข้าใจไปเผยแพร่สู่ประชาชนก็จะเป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันตนเองมิให้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งการดำเนินการสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมให้แก่เครือข่ายผู้นำชุมชนและผู้นำท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี ในครั้งนี้ถือว่าได้รับความร่วมมือจากจังหวัดอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นอย่างดี คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะได้พิจารณา กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินโครงการให้ครอบคลุมทุกภูมิภาคต่อไป

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จัดพิธีสงฆ์พระพุทธรูปและรดน้ำขอพร เนื่องในวันสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๕๖ ณ ห้องเสนา ชัน ๖ สำนักงาน กสม. โดย **ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์** เป็นประธานในพิธี พร้อมทั้งกล่าวให้พรและมอบนโยบายสร้างความร่วมมือของบุคลากรให้ร่วมกันทำงานเพื่อส่งเสริมปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ภายหลังประธาน กสม. กล่าวให้พรแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่แล้ว **นายชาติชาย สุธงศาเดช** เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้นำผู้บริหาร ข้าราชการ พร้อมเจ้าหน้าที่สงฆ์พระพุทธรูปและรดน้ำขอพรจากประธาน กสม. และกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งเข้าร่วมในพิธี ได้แก่ **นายปริญญา ศิริสารการ นายแพทย์แท้จริงศิริพานิช นายแพทย์นรินทร์ พัทธกัษวระ และ นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์**

พลตำรวจเอก วันชัย ศรีนวลนัต กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานคณะกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านสิทธิในกระบวนการยุติธรรม จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การส่งเสริมการเคารพสิทธิและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในกระบวนการ ยุติธรรม” ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ เมษายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเจริญธานี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐในกระบวนการยุติธรรมให้คำนึงถึงหลักการสิทธิมนุษยชน อนุสัญญาและกติการะหว่างประเทศ กฎหมายและมาตรฐานต่าง ๆ ด้านสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งมีการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับการรักษากฎหมาย เพื่อนำไปสู่การอำนวยความสะดวกอย่างถูกต้องในสังคมไทย ในการสัมมนาดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจอัยการ ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการพัฒนาสถาน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัด สำนักงานคุมประพฤติ สำนักงานยุติธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสภานายความ จำนวน ๓๓๐ คน

นายแพทย์นรินทร์ พัทธกัษวระ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน จัดการสัมมนาโครงการเครือข่ายเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการส่งเสริม คุ้มครอง

สิทธิมนุษยชน เรื่อง “โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีผลกระทบต่อชุมชน” วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมโฆษะ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ในการบริหารจัดการน้ำและร่วมกัน ถอดบทเรียนและประสบการณ์จากโครงการพัฒนาของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน เพื่อสร้างกลไกและกระบวนการจัดการปัญหาอย่างยั่งยืนโดยชุมชน

เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุม ๗๐๙ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ **นางสาววิไลวรรณ แซ่เตีย** ตัวแทนผู้เสนอชื่อร่าง พ.ร.บ. ประกันสังคม **นางสาวอรุณี ศรีโต** และผู้แทนคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทยเข้ายื่นหนังสือต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีสภาผู้แทนราษฎรมิได้รับหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม ฉบับที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๔,๒๖๔ คน เข้าชื่อเสนอประธานรัฐสภา ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญในหมวดที่ ๗ มาตรา ๑๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยนายแพทย์นรินทร์ พัทธกัษวระ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เป็นผู้รับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

พลตำรวจเอก วันชัย ศรีนวลนัต กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานคณะกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านสิทธิในกระบวนการยุติธรรม จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การส่งเสริมการเคารพสิทธิ

เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ **นางวิสา เบญจมาโน** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมเป็นเกียรติในงาน ๔๐ ปี ของความร่วมมือระหว่างกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA) และเปิดตัวหนังสือ “EVERYONE COUNTS” ในการนี้ **Mr. Casper Peek** ผู้แทน ประจำประเทศไทยได้แสดงปาฐกถา เรื่อง ทางเลือกสามทางเพื่อหนีกับดักการสูงอายุ โดยได้นำเสนอข้อเสนอแนะสามประการเพื่อให้สังคมไทยวางแผนการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ณ ดิฉันดีไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน... ชีวิตที่ต้องได้รับความคุ้มครอง

เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖ คณะอนุกรรมการสื่อสารสิทธิมนุษยชน ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดเวทีสาธารณะ เรื่อง “นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน...ชีวิตที่ต้องได้รับการคุ้มครอง” ณ ห้องเสนา ชั้น ๖ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยกระดับความรู้ความเข้าใจของสังคมและผู้ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของปฏิญญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน และรวบรวมความรู้ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้ นำไปสังเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อการขับเคลื่อนให้เกิดกลไกการคุ้มครองผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนอย่างเป็นผล ผู้เข้าร่วมประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ประชาชนทั่วไป นิสิต นักศึกษา สื่อมวลชน คณะอนุกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๑๒๐ ท่าน

มีผู้ร่วมอภิปราย ประกอบด้วย (๑) นายจร เนาโอภาส (๒) นายไพโรจน์ พลเพชร (๓) นายอังศุเกติ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์ และ (๔) นายภูวดล วีระเวฬุสชัย โดยมี ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย

นายไพโรจน์ พลเพชร กรรมการปฏิรูปกฎหมาย เน้นย้ำว่า การปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐโดยตรง ซึ่งเป็นส่วนที่อยู่ในรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ในความเป็นจริงก็ไม่สามารถดูแลได้ทั้งหมด จึงเกิดบุคคล หรือกลุ่มคนที่ปกป้องดูแลสิทธิของตนเอง นักต่อสู้ด้านสิทธิมนุษยชนโดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ได้รับการศึกษาสิทธิชุมชนเป็นสำคัญ นั่นคือหลังจากที่มีรัฐธรรมนูญฯ ปี ๒๕๔๐ มีการหยิบยกเรื่องสิทธิชุมชนมาใช้ในการดูแลรักษา

ทรัพยากร เป็นการดูแลทรัพยากรของคนทั้งประเทศ มิใช่เฉพาะบุคคล หรือกลุ่มคน แต่เพียงฝ่ายเดียว ความแตกต่างที่เห็นชัด คือ การทำหน้าที่ปกป้องสิทธิของคนอื่น ๆ ด้วย ทั้งนี้จากสถิติ ณ ปัจจุบันการเสียชีวิตของนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนมีทั้งหมด ๓๕ คน รูปแบบที่นำมาใช้คุกคามมี ๔ ลักษณะใหญ่ คือ (๑) การฆ่า หรือทำลายทิ้ง ซึ่งจะมีองค์ประกอบทั้งที่มาจากเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานบางส่วนที่ได้รับประโยชน์จากการทำสัมปทาน หรือโครงสร้างในการร่วมมือกัน (๒) การข่มขู่ คุกคาม ใช้เครื่องมือทางกฎหมาย (๓) การทำลายชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ หรือการเป็นจำเลยของสังคมโดยข้อกล่าวอ้างต่าง ๆ (๔) การพยายามขัดขวางการทำงานในทุกวิถีทางเท่าที่จะทำได้

นายจร เนาโอภาส ผู้แทนกลุ่มต่อต้านบ่อทิ้งขยะมลพิษ จังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวถึงเหตุการณ์สังหารผู้ใหญ่ประจวบ เนาโอภาส ในพื้นที่ อ.พนัสนิคม จ.ฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นน้องชายของตนเอง โดยเริ่มต้นจากการใช้พื้นที่ ต.หนองแห่น อ.พนัสนิคม จ.ฉะเชิงเทรา ในการทำพื้นที่ทิ้งขยะ ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วพื้นที่เป็นส่วนหนึ่งของเกษตรกร เป็นที่ทำกินทางการเกษตร มีบริษัทได้รับใบอนุญาตการจัดตั้งโรงงานประเภท ๑-๖ คือ การจัดการขยะ น้ำมัน หรือน้ำเสีย ในพื้นที่กลางหมู่บ้าน แต่ก็ได้รับการต่อต้านจนต้องยกเลิกโครงการ

ซึ่งต่อมาทางบริษัทก็ไปใช้พื้นที่ริมคลองชลประทานในการดำเนินการ แล้วส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำในพื้นที่โดยรอบ เนื่องจากน้ำหรือสารพิษปนเปื้อนรั่วซึมออกนอกพื้นที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง และหาหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาทั้งในพื้นที่ ระดับตำบล ระดับอำเภอ หรือระดับจังหวัด แต่ก็ไม่เป็นผลชาวบ้านจึงรวมตัวกันชุมนุมจนมีคำสั่งปิดการดำเนินการของโรงงานทั้งนี้ในระหว่างนั้นก็มีการฟ้องร้องเอาผิดต่อแกนนำที่คัดค้านทั้งหมด ๕ คน ซึ่งรวมตัวผู้ใหญ่ประจวบและตนเองด้วย หลังจากนั้นศาลได้ยกฟ้อง แต่ก็ยังมีกระบวนการนำกากของเสียไปทิ้งในพื้นที่ต่าง ๆ โดยรอบ ชาวบ้านมีแผนจะร่วมกันเอง และเดินหน้าร้องเรียนต่อหน่วยงานต่าง ๆ และชุมนุมอย่างสันติจนมีคำสั่งปิดการดำเนินการของโรงงานดังกล่าว ซึ่งนำมาสู่การเสียชีวิตของผู้ใหญ่ประจวบ

ในช่วงท้าย นายจรกล่าวเน้นย้ำหลังจากที่ได้ประชุมร่วมกับเครือข่ายนักกฎหมาย ทนายความ ซึ่งสะท้อนข้อเท็จจริงที่ว่า นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนโดยส่วนใหญ่ที่ถูกสังหารจะเป็นผู้ที่ทำประเด็นทรัพยากรสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองพยานที่ผ่านมามีทั้ง (๑) การนำเข้าพัก หรือให้อยู่ในสถานที่รักษาความปลอดภัยแบบเข้มข้น (Safe House) (๒) การให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่คอยเฝ้าระวัง รักษาความปลอดภัยโดยให้พักอาศัย

หรือติดตามด้วยตลอด ๒๔ ชั่วโมง และกล่าวว่า การดำเนินการที่ผ่านมา มีความเป็นไปได้แค่ไหน ที่จะมีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว หรือเจ้าหน้าที่พนักงานที่เข้าใจ หรือมีทักษะในการดำเนินการที่เหมาะสม การทำความเข้าใจกับชาวบ้านในพื้นที่ถึงสิทธิของกลุ่มชาวบ้าน หรือการทำงานที่จะดำเนินได้

นายอังศุเกต์ วิสุทธีวัฒน์ศักดิ์ หัวหน้าศูนย์ข้อมูลและวิเคราะห์คดีความมั่นคง กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) กล่าวแนะนำการทำงานของ DSI และกล่าวว่ากรณีดังกล่าวเป็นกรณีของคดีพิเศษ ซึ่งเป็นกฎหมายใหม่ เน้นทำยบพบาทหน้าที่ของ DSI ปลายปี ๒๕๕๕ ซึ่งต่อมาก็มีการจัดตั้งศูนย์สอบสวนในลักษณะของคดีดังกล่าว โดยเฉพาะกรณีของหนองแห่น ได้ข้อมูลจากพื้นที่ และสื่อมวลชน แล้วจึงนำมาพิจารณาว่าเป็นข้อมูลคดีพิเศษ และมีเจ้าหน้าที่เฉพาะ โดยตนเองได้ดูข้อมูลในช่วงที่มีการจับกุมรถที่นำสารพิษมาทิ้ง การดำเนินการในทุกคดี จะมีเจ้าหน้าที่/พนักงานสอบสวน สืบสวนในพื้นที่เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยส่วนของ DSI ได้ไปทั้งในพื้นที่หมู่ที่ ๗ ต.หนองแห่น ซึ่งเป็นพื้นที่ทิ้งขยะอันตราย ส่งผลกระทบต่อเกษตรและวิถีชีวิตโดยรวม พบการต่อสู้ของชาวบ้านในพื้นที่อย่างจริงจัง โดยไม่มีหน่วยงานไปรองรับหรือดูแล ซึ่งทาง DSI พิจารณาความรุนแรง และเห็นควรให้ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

นายอังศุเกต์ กล่าวต่อว่าเรื่องสำคัญ คือ การสร้างวิธีการป้องกัน หรือทำงานเชิงรุก แก้ปัญหาที่ต้นเหตุมากกว่าปลายเหตุ การทำกฎหมาย หรือการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ทั้งนี้กรณีการสังหารผู้ใหญ่ประจวบทาง DSI ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านในพื้นที่ ซึ่งพนักงานสอบสวนสืบสวนในพื้นที่ก็ดำเนินการอย่างจริงจัง จนปัจจุบันสามารถจับกุมมือปืน

ผู้สังหาร และผู้จ้างวานได้แล้ว

นอกจากนั้นข้อสังเกตที่พบ คือ นักต่อสู้โดยส่วนใหญ่ที่เสียชีวิตเป็นเรื่องของการปกป้องทรัพยากรเป็นสำคัญ ทำให้เกิดข้อสังเกตว่า จะมีการดำเนินการเรื่องนี้อย่างไรในส่วนที่เกี่ยวข้อง หากมีกรณีพิพาท หรือข้อขัดแย้งระหว่างชาวบ้านในพื้นที่กับกลุ่มภายนอกที่เกี่ยวข้อง ภาคประชาชนทำงานเกี่ยวข้องในพื้นที่ แต่หน่วยงานรัฐก็ต้องดูแล และช่วยเหลือ หรือสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว

นายภูวดล วีระเวฬุสย ผู้อำนวยการกลุ่มงานสนับสนุนกิจการต่างประเทศ สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นำเสนอเนื้อหาในส่วนของอนุสัญญาและกติกา ระหว่างประเทศในด้านนักต่อสู้ หรือผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน โดยหลังจากปี ๒๕๔๑ ทางสหประชาชาติรับรองข้อมติที่ ๕๓/๑๔๔ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ ให้ความเห็นชอบกับสาระของปฏิญญาว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรของสังคมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างสากล หรือเป็นที่รู้จักในนามของปฏิญญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน หรือนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน ซึ่งประเทศไทยมิได้คัดค้านและแสดงออกโดยการรับรอง แต่ปฏิญญาดังกล่าวไม่มีผลบังคับ หรือข้อผูกพันทางกฎหมาย แต่มีข้อบทที่สะท้อนมาจากกติกา และอนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนหลาย ๆ ฉบับทั้งจาก ICCPR, CEDAW และ CAT ซึ่งทางรัฐบาลไทยล้วนเกี่ยวข้องกับกติกาและอนุสัญญาดังกล่าว

ประเด็น หลักๆ ที่นำเสนอในส่วนของ บทบัญญัติดังกล่าว อาทิ (๑) รัฐแต่ละรัฐต้องให้ความสำคัญในเบื้องต้นที่จะนำการคุ้มครอง

ไปสู่การปฏิบัติ การสร้างสภาวะแวดล้อม การประกันทางกฎหมาย หรือในอีกความหมายหนึ่ง คือ การแปลงสู่การปฏิบัติ หรือการดำเนินการเพื่อให้เกิดการคุ้มครอง หรือส่งเสริมอย่างแท้จริง และ (๒) การทำหน้าที่ของบุคคลทุกคนในการเคารพ หรือส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการไม่สร้างผลกระทบด้านสิทธิให้เกิดขึ้น ในส่วนของ กสม. สืบเนื่องจากความพยายามเน้นย้ำ หรือให้ความสำคัญกับการดำเนินการดังกล่าวก็จะมี การทำความเข้าใจร่วมกันของ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกัน เพื่อจัดทำแนวทาง/รูปแบบการปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการต่าง ๆ

ในช่วงท้ายของการเสวนา นายภูวดล นำเสนอ สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักต่อสู้ด้านสิทธิมนุษยชนในหลายๆ ประเทศทั่วโลก ในกรอบการทำงานร่วมกันระหว่างประเทศ โดยเฉพาะสหประชาชาติเน้นย้ำ การนำกฎหมายมาใช้ หรือบังคับใช้ ภาพที่ดี คือ เกิดการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ และมีการคุ้มครองคนในประเทศ นอกจากนั้นยังต้องสร้าง หรือยกระดับความตระหนักรู้ ที่แสดงถึงความยั่งยืน หรือการสร้างการพัฒนาที่สมดุลเป็นระยะยาว และสุดท้ายคือการมีกลไกการตรวจสอบการทำงานอย่างเข้มแข็ง

นายแพทย์แท้จริง ศิริพานิช กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานอนุกรรมการสื่อสารสิทธิมนุษยชน กล่าวในตอนท้ายของเวทีสาธารณะว่า *การคุ้มครองนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนต้องเป็นจริง แม้ว่าจะระยะเวลาในการทำงานในฐานะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเหลืออีก ๒ ปี ตนก็จะทำให้เกิดขึ้น โดยจะเริ่มจากการทำบัญชีรายชื่อนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน หรือที่ประชุมเสนอให้มี White list ให้เกิดขึ้นจาก กสม. ภายใน ๑ ปี*

กสม. ส่งเสริมยุทธศาสตร์ของเครือข่ายผู้หญิงชายแดนใต้

เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖ ผู้แทนจากธนาคารโลก ผู้แทนจากสถาบันชุมชนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา และผู้แทนจากเครือข่ายผู้หญิงชายแดนใต้ จำนวนทั้งสิ้น ๙ คน ผู้แทนจากธนาคารโลก ผู้แทนจากสถาบันชุมชนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา และผู้แทนจากเครือข่ายผู้หญิงชายแดนใต้ เข้าพบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อเสนอร่างแนวความคิดยุทธศาสตร์การทำงานของเครือข่ายผู้หญิงชายแดนใต้ ที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งและสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมสร้างสันติภาพและความมั่นคงได้ ให้ กสม. ร่วมรับฟัง แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

เครือข่ายผู้หญิงชายแดนใต้บอกเล่าถึงสถานการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๗ ถึง วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ มีจำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบ ๑๒,๙๔๖ เหตุการณ์ มีผู้เสียชีวิต ๕,๖๑๗ คน บาดเจ็บ ๙,๙๖๑ คน รวม ๑๕,๕๗๘ คน ทำให้เกิดหญิงหม้าย ๓,๐๐๐ คน และเด็กกำพร้าอีก ๕,๐๐๐ คน ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้หญิงด้านสภาพจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ครอบครัว การเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนจึงรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่าย จัดทำแผนยุทธศาสตร์และวางแผนปฏิบัติการเครือข่ายสตรีชายแดนใต้ขึ้นในปี ๒๕๕๔ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เครือข่ายสตรี ครอบครัว และชุมชนชายแดนใต้ มีความเข้มแข็ง และมีคุณภาพ

ชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงและความเป็นธรรม ซึ่งกำหนดไว้เป็น ๕ ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพแกนนำสตรีให้มีส่วนร่วมในทุกมิติการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนากลไกการทำงานของเครือข่ายผู้หญิงชายแดนใต้ให้มีความเข้มแข็ง ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมอาชีพและตลาดที่มั่นคง (ทั้งตลาดท้องถิ่นและตลาดอาเซียน) ให้กับสตรีและชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สนับสนุนวิทยุท้องถิ่น สื่อกระแสหลักและสื่ออื่น ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจในวิถีชีวิต วัฒนธรรมท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบการจัดการผลกระทบของกฎหมายพิเศษและการบังคับใช้กฎหมาย

จากนั้น ในปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ มีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์โดยได้กำหนดเป้าหมาย คือ เพื่อส่งเสริมให้เครือข่ายสตรีชายแดนใต้มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมเกิดความเป็นธรรมและสันติภาพผ่าน ๓ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนากลไกและศักยภาพแกนนำสตรีให้มีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและสร้างสันติภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมอาชีพ (ทั้งสินค้าและบริการ) และตลาดที่มั่นคง (ทั้งตลาดท้องถิ่นและตลาดอาเซียน) ให้กับสตรีและชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมให้สตรีมีบทบาทในกระบวนการสร้างสันติภาพความเป็นธรรมและการสื่อสารสาธารณะ

ทั้งนี้เครือข่ายผู้หญิงชายแดนใต้ได้มีข้อเสนอและให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสนับสนุนและขับเคลื่อนร่วมกับเครือข่ายในพื้นที่ ๒๘ องค์การ ๖ ประการดังนี้

๑. การพัฒนาศักยภาพด้านสิทธิมนุษยชนและกฎหมาย

๒. การเยี่ยมเยียนและพบปะเครือข่ายสตรีในชุมชนท้องถิ่น

๓. การให้คำปรึกษา

๔. การเชื่อมโยงและผลักดันข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคประชาชนและประชาสังคม

๕. มีกลไกระดับพื้นที่ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงสิทธิ และตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๖. การสนับสนุนงบประมาณ

กสม. ยินดีให้ความร่วมมือและสนับสนุนอย่างเต็มที่เพราะสอดคล้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์ของ กสม. ที่จะส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หากเครือข่ายผู้หญิงชายแดนใต้ต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมเรื่องใดขอให้แจ้งมา เพราะ กสม. มีคณะกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ดูแลเรื่องนี้ มีการลงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ และมีอนุกรรมการฯ ซึ่งเป็นคนในพื้นที่สามารถประสานได้โดยตรง และจะมอบให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร่วมดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ที่เครือข่ายผู้หญิงชายแดนใต้ขอความร่วมมือต่อไป

กสม. เห็นควรให้รณรงค์เชิงสังคมเพื่อลดอคติต่อผู้ต้องขังหญิง

เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๖ นางวิสา เบ็ญจมน โกรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประธานอนุกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านสิทธิเด็ก สตรี และความเสมอภาคของบุคคล พร้อมคณะอนุกรรมการฯ ลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมและประชุมร่วมกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงธัญบุรี

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงธัญบุรี เป็นสถานที่สำหรับการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังเด็ดขาดภายใต้กำหนดโทษไม่เกิน ๑๐ ปี โดย ณ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๖ นี้มีผู้ต้องขังทั้งสิ้น ๑,๗๓๑ คน มีอัตรากำลังเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่รวม จำนวน ๖๖ คน มีพื้นที่ในส่วนภายในต้องขัง จำนวน ๒๕ ไร่ ๓ งาน และภายนอกทั้งหมดอีก ๓๗ ไร่

จากการเยี่ยมและร่วมพบปะพูดคุยพบว่า ปัญหาสำคัญของผู้ต้องขังหญิงยังเป็นการที่สังคมยังมีอคติต่อผู้ต้องขังหญิงที่พ้นโทษไปแล้ว ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ เห็นว่าควรต้องรณรงค์เชิงสังคม โดยเฉพาะ

ชุมชนต้องเข้าใจและเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังหญิงที่พ้นโทษได้คืนกลับสู่สังคมและมีชีวิตอย่างเป็นปกติ

คณะอนุกรรมการฯ พบว่ามีอัตราการกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ ๒ ครั้งขึ้นมีนัยสำคัญเนื่องจากผู้กระทำผิดซ้ำอีกไม่สามารถทนต่อปัจจัยดังที่สำคัญ ซึ่งได้แก่เงินรายได้จำนวนมากจากการค้ายาเสพติด ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่าในระหว่างที่ต่อโทษต้องหาวิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สามารถอดทนต่อสิ่งเร้าภายนอกให้มากขึ้น เพื่อมิให้ต้องกระทำผิดซ้ำอีก นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่าปัญหาอัตรากำลังที่ไม่เพียงพอของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ต้องขังหญิงยังเป็นปัญหาสำคัญที่ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงธัญบุรี

สำหรับแนวทางในการบำบัด ได้แก่ การสร้างอาชีพโดยคำนึงถึงความต้องการของผู้ต้องขังและตลาดแรงงาน โดยขณะนี้ได้มีบริษัทเอกชนในลักษณะ Call Center ฝึกอาชีพในลักษณะโอเปอเรเตอร์และบริษัทเอกชนดังกล่าวได้จ้างผู้ต้องขังหญิงปฏิบัติงาน

เป็นโอเปอเรเตอร์ นอกจากนี้ยังมีโรงงานผลิตชิ้นส่วนยางประกอบรถยนต์ ซึ่งเข้ามาจ้างแรงงานต้องขังหญิง ซึ่งผู้ต้องขังหญิงจะได้รับค่าตอบแทน โดยมีแผนจะลงนามในบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมราชทัณฑ์กับโรงงานผลิตชิ้นส่วนยางดังกล่าวต่อไปในอนาคต

นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่านอกจากอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอแล้ว กรมราชทัณฑ์ควรให้ความสำคัญกับการจัดให้มีบริการแพทย์และนักจิตวิทยาสำหรับฟื้นฟูจิตใจผู้ต้องขังด้วย

คณะอนุกรรมการฯ จะได้นำข้อมูลปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาประมวลร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการเยี่ยมทัณฑสถานหญิงทั่วประเทศ นำมาจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบ ภายหลังจากได้รับความเห็นชอบแล้วจะได้นำเสนอต่อหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งกสม. เห็นควรให้รณรงค์เชิงสังคมเพื่อลดอคติต่อผู้ต้องขังหญิง

รักษากฎ กติกา ไม่ละเมิดสิทธิ

กรุณาส่ง

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๖
ปณ.พ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและบอกรับมุมมองสิทธิ ฟรี ! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๐๐, ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๐๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ promotenetwork @ nhrc.or.th หรืออ่าน มุมมองสิทธิ ได้ที่ www.nhrc.or.th